

BERTA ZSOLT

A sétáló virágfa

Anyám költő volt, bár sosem írt egyetlen verset sem. De költemény volt minden nevetése, minden elhullajtott könnye, s egész ballada egy-egy tánca, amit konyhánk szürke-vörös kockás, töredezett kövén, főzés közben kezdett el lejteni, a vége pedig többnyire az lett, hogy az egész házat végigtáncolta. Pörgött, forgott, énekelt közben, könnyű léptére csörögtek a vitrinben a poharak, lebegtek az ablakon a függönyök, hajladoztak a szobanövények. Olyan volt, mint egy hatvanas évekbeli filmmusical. Igen, akárcsak Audrey Hepburn a *My fair lady*ben. Anyám kevésbé törekeny alkata ellenére is tudott olyan légies lenni. Nem az izmai, a lelke röptette a testét. Különleges meséket sugdosott a fülembe elalvás előtt, nem azért, hogy elaludjak, hanem csak azért, mert folytak belőle akkor is, akárcsak nappal s reggel is, amikor felébresztett. Mesehősei boldogan tanyáztak gyermekfejemben, szívemben, s olyan valóságosnak tűntek, akár a sarki pékségben a pékek vagy az a bajszos, kékkabátos bácsi a parkban, aki szöges botjára szúrta a szétszórt, szélhordta papírfecniket. Apa azt mondta, ő a parkőr. Azt is ő mondta, hogy a pékek arcán és kezén az a fehérség: liszt. De én anyától tudtam, hogy valójában csillagpor, mert a Tejútról hozzák a kiflihez való tejet. Ezért is van az, hogy éjszaka kell dolgozniuk. A kék kabátos bácsi pedig azért nyerte el a parkőri címet s vele azt a félelmetes, veszélyes szöges botot, mert réges-régen, még a sárkányok korában ő volt a legkülönb bajvívó, senki nem mérkőzhetett vele kardpárbajban, s ő mentette meg a legeslegtöbb királylányt és hercegkisasszonyt a fenevadak karmából. Ezért választottam a parkőr bácsit leendő férjemül és gondviselőmül. Meg is mondtam neki, hogy tudom, kicsoda, bizonyágképpen felsoroltam néhány régi hőstettét, s azt is értésére adtam, hogy majd hitvesül kell fogadnia. Azt felelte, örömmel, de ahhoz előbb le kell győznie azt a randa, gonosz boszorkányt, aki kereken harminchárom esztendeje tartja fogva, na de ne féljek semmit, úgyszincs már sok hátra a vén szipirtyónak.

Apám aprólékosan precíz tervező-gépészmérnök lévén szeretett mindig, mindent pontosan előre eltervezni, és csak olyasmiben hitt, amit megfellebbezhetetlen bizonyíték is alátámasztott. Magas, fekete hajú, jóképű férfi volt, az öltözékét akárha skatulyából húzták volna elő, az arca mindig frissen borotvált, a frizurája egyszerű és kifogástalan. Ahogy a modora is. Tökéletes párja volt gyönyörű, énekes kedvű, táncos lábú anyámnak. Imádott engem. Rendre megróttá Anyát, amiért bolondságokkal beszél tele a fejemet.

– Teljesen összezavarodt ezt a kislányt, Viktória! A végén még nem tudja majd megkülönböztetni a meséket a valóságtól.

De én tudtam, hogy gyakran ő is lódít. Egyszer például azt mondta, hogy a mesekönyveimben a királylányok kezén és nyakán tündöklő gyémánt ugyanaz az anyag, mint a kormos, piszkos szén, amivel a nagyinál a nyári konyhában a kályhát fűtjük. Máskor meg egyenesen azt állította, hogy a csillagok távoli napok! Összenéztünk anyámmal, és neveltünk, hogy a könnyünk potyogott.

– Apa! – mondtam neki –, már ötéves vagyok. Tudom, hogy a csillagok hatalmas, fényes porzók, amiket a tündérek tartanak a kezükben, és lehajítják a földre, ha itt az ideje, és akkor azok beporozzák a férjes nők bibéjét, ahogy a virágoknál is szokás. Így lesznek a gyerekek.

Apa pislantott egy súlyosat, és anyámra nézett, aki lesütötte a szemét, de közben pukkadozott a nevetéstől. Én pedig folytattam.

– Éppen azért akarok pék lenni, mert ha a parkőr bácsinak nem sikerül végeznie a bo-szorkával, aki fogva tartja, akkor sem kell máshoz férjhez mennem, mert amikor a Tejútra megyek tejért a kiflihez, akkor úgyis összecsilagporozom magam.

Apa türelmetlen mozdulatot tett a kezével, és előadta, hogy a Tejút pusztán jéghideg kövekből és porból áll, s még ha volna is ott egy szál fű, amit egy tehén leleghelhetne, levegő és víz akkor sincs. Kített az asztalra egy pingponglabdát.

– Mondjuk, hogy ez a Föld!

Fogott egy narancsot és egy almát, a levegőben tartva őket folytatta.

– Ez itt a Nap, ez meg a Hold. Ezeket láthatod az égen. És vannak égitestek, melyek szabad szemmel láthatatlanok, például a bolygók, olyanok, mint a Föld, ahol élünk. A Merkúr, a Mars, a Jupiter...

Beszéd közben újabb gyümölcsöket, labdákat sorakoztatott fel, hadonászott velük a Földnek kinevezett pingponglabda körül, de én már tudtam, hogy megint füllent, és láttam is, hol a bibi. Hisz a Jóistennek is csak két keze van, mint Apának, s ha le is teszi a Földet a konyhaasztalára, akkor is csak a Holdat és a Napot tarthatja fölöttük, s csak úgy tudna odatenni még két bolygót, ha előbbieket is leteszi az asztalra. Ezért nem látunk ott semmi mást, s akkor alighanem nincs is ott semmi más. Apa történetei sosem voltak olyan szépek és izgalmasak, mint amelyeket Anya mesélt. Ráadásul ilyen buta, lehetetlen hibákat követett el bennük, amelyekből hihetetlené váltak. Nem ment neki, na. De azért hagytuk, hogy befejezze a történetét, illetve hagytuk volna, de addig nézegettünk egymásra kétkedő, majdnem mosolygó arccal az előadása közben, hogy végül megint kibuggyant belőlünk a kacagás. Akkor Apa nagyon, de nagyon dühös lett, azt mondta Anyának, hogy tisztára hülyegyereket csinál belőlem a meséivel, s úgy látszik, ő egyedül gyenge ahhoz, hogy ez ne így legyen. Azzal bevonult a dolgozószobájába, és magára csukta az ajtót. Főztünk neki forró kakaót, vajas kalácsot tettünk mellé a tálcára, és bevittük. Szigorúan ránk nézett, amikor megjelentünk a küszöbén. Szememet a kezemben tartott tálcára szegeztem, még a nyelvemet is kidugtam a nagy összpontosításban, hogy ki ne locsogtassam a kakaót. De sajnos így is kifolyt kicsit. De mire anyámmal a nyomomban és fejem felett Apa tervezőasztalához értünk, ő már szélesen mosolygott, sőt nevetett, és miután letettem a tálcát, összecsilagolt mindkettőnket.

Anya imádta a virágokat, Apa gyakran hozott is neki. Nem vágottat, hanem cserepeset, mert Anya, ha arra jártunk, gyakran mondta lent a téren a virágárosoknak:

– Nem szégyelli magát?! Ilyen drágán halott virágot akar eladni? Hiszen ingyen se kéne!

Különös gonddal ápolta a virágait. Pusmogott hozzájuk, amikor locsolta őket. Énekelte, mesélt nekik, akárcsak nekem, sőt táncolt velük, és néha meg is csókolta őket. Azt mondta, különben szomorúak lennének. Én megértettem, így sosem voltam rájuk féltékeny, mint Apa, aki egyszor azt mondta:

– Választanod kell, asszony! Én vagy a virágok! Adj iziben vacsorát, különben kihajtom őket mind egy szálig!

De azért továbbra is rendre meglepte Anyát egy-egy újabb szeretővel, ahogy ő mondta.

Egyszer egy különleges virággal állított haza. Nem is kellett volna mondania, hogy különleges, látszott rajta amúgy is. De azért Apa előadta, hogy a virág egyetlen helyen terem a világon, az esőerdők egy eldugott sarkában, tulajdonképpen fa, de nagyon lassan nő, több ezer év alatt nő akkorára, mint lent a parkban a hatalmas, ötvenéves gesztenyefák, változtatni képes a helyét (itt, ezek a külső gyökerek, ni, belekapaszkodnak a földbe, olyan erősek lesznek, mint a törzs, a régi törzs elválik a földtől, így a fa mindig kicsit arrébb megy), az egyetlen fajtája, ahol külön van fiú és lány, és hogy amit most hozott, az lány.

Alkarnyi, göcsös, barna törzsén dús, sűrű korona ült, be se lehetett látni az ágai közé, a levelei zöldek, de a köztük nyíló hatalmas virágok mindenféle színekben pompáztak. A törzs aljából hajtások nőttek a föld felett vízszintesen, a cserép szélén túl pedig lefelé fordultak, elérték és túl is nőttek a cserép alján. A kis fa a fenekén ült, a lábait pedig kényelmesen lógázza a cserépen kívül, hajában millió virág díszelgett. Éppen csak nem füttyörészett, ahogy sziklán, korláton, rakparton ücsörgő, gondtalan embernek szokása. Anya elvette, a csípejéhez szorította a cserépet, nagy, kerek szemmel, elnyílt szájjal bámulta, s így szólt:

– Ó!

Kis idő múltán hozzátette:

– Hú!

Majd:

– Egy sétafikáló kishölgy!

Szép ívű szemöldökét ráncolva gondterhelten körülnézett, majd az ablak előtt, egy hokedlin csinált neki helyet. Nyomban meglocsolta, megsimogatta, suttogott neki valamit, mindezzel végezvén pedig szigorún Apára nézett.

– No és mikor kerül neki lovag?

Apa hökkenten meredt rá, aztán rám is, aki szintén a válaszát vártam.

– Lovag?!
– Az – bólintott anyám.

– De hát... nem kell neki... fiú.

Anya csípőre vágta a kezét.

– Már hogyne kéne?!
– De hát... egy növény... az nem úgy igényli, ahogy gondolod...

Az én apám nagyon okos ember volt. Elhallgatott, s megadóan bólintott.

– Holnap hozok egy fiút.

Anya hozzálépett, megcsókolta.

Másnap Apa gondterhelten állított haza.

– Sajnos, csak ez az egy volt. És az árus azt mondta, ez is véletlenül került hozzá, nem tud többet beszerezni.

– De majd valahogy megoldod, nem igaz? – kérdezte anyám biztató várakozással.

– Senkit sem ismerek, aki Dél-Amerika esőerdőibe készülne – felelte idegesen Apa, majd felderült az arca, mintha mentőötlete támadna –, illetve... talán megkérhetnénk Stinget...

Anya türelmetlen mozdulatot tett a kezével.

– Ne komolytalankodj, kérlek! – mondta szigorúan. – Ez nem vicc!

– Ez nem vicc! – csatlakoztam hozzá én is.

Apa tudta, hogy ez nem vicc. Kétségbeesetten bámult bennünket, miközben Anya a kis fához lépett, és így szólt hozzá:

– Ne félj, csillagom! Nem hagyjuk, hogy pár nélkül maradj!

Apa mindent megtett, amit csak tudott, de hiába. Még a fa nevét sem sikerült megtudnia, az árus sem tudta, aki aztán el is tűnt. Apa kiterjedt levelezést folytatott előbb dél-amerikai ismeretlenekkel, majd a világ minden táján fellelt botanikusokkal, de hiába írta le apróra, hiába küldött képeket, soha senki nem látott még a mi kis fánkhoz hasonlót.

Anya egészen betege lett annak a virágnak. Kitüntetett figyelemmel ápolta, sokkal több időt szentelt neki, mint a többinek. Pedig a kis fának láthatóan kutya baja sem volt, egyfolytában és bőségesen hullajtott szirmai helyett még nagyobb, még színompásabb virágokat növesztett. Mintha csak virágszirmokkal akarta volna elborítani az egész világot.

Egyszer Apával a játszótérről igyekeztünk haza. Amikor elindultunk otthonról, Anya vásárolni készült, azt mondta, meleg ebéddel vár haza bennünket. De amikor betoppantunk az előszobába, nem csapott orrunkba főztjének máskor ínycsiklandó illata. Ellenben a bejárati ajtótól színompás virágszirmok ösvénye vezetett ide-oda. A konyhába, a szobákba, a fürdőszobákba, a spájzba, az ablakhoz... mindenhova. Amikor Anya megpillantott bennünket, megdörzsölte a homlokát.

– Nem főztem ebédet. Megfájdult a fejem, ledőltem egy kicsit, s bizony elaludtam!

– Azért táncolni szerencsére volt időd – jegyezte meg Apa minden rosszindulat nélkül, kedvesen.

– Miről beszélsz?

Apa a virágszirmokra mutatott.

– Páros tánc volt, látom.

Anya előrehajolt, megnézte a szirmokat, majd felegyenesedett.

– Én ugyan nem táncoltam magamban sem. Ledőltem, mert fáj a fejem.

Apa elkomorodott.

– Viktória! Megint valami butasággal akarod telebeszélni a gyerek fejét?!

Anya megvonta a vállát.

– Én nem táncoltam! Biztosan sétált egyet szegény, kicsi fa. Nem csoda, hisz olyan egyedül van. Biztosan nem találja a helyét. Unatkozik! Hisz te mondtad, hogy sétáló fa, nem igaz? Akkor mért csodálkozol?

– Na de... nem így sétál! Hanem a gyökerei... hosszú évtizedek kellenek... – hápogta Apa rám pislogva, inkább nekem, mint neki.

Anya legyintett.

– Hát látod, hogy sétál, na!

Azzal megborzosolta a fejemet, és rám kacsintott.

A kis fa pedig – Apa rettenetes nagy bosszúságára – szokásává tette a sétafikálást. Mi pedig mindig megnéztük, merre járt, mit csinált.

– Nicsak, megéhezett! – mondta Anya. – Megnézte, mi van a spájzban, aztán bekukkantott a hűtőszekrénybe is. Mivel nem hiányzik semmi... nézzük csak... a telefonhoz ment... biztos rendelt egy pizzát. Aztán... tévét nézett... nicsak, le is dőlt kicsit...

Kisvártatva megérkezett a hatalmas pizza. A fele szalámival, sajttal és csípős pepperonival tele, ahogy Apa szereti, a másik felén csak sonka és sajt és paradicsom, ahogy én és Anya ettük.

Apa és én óvodába, iskolába menet, lent a játszótéren, séta közben gyakran beszélgettünk komoly, tudományos dolgokról. Elmagyarázta, miért van éjjel sötét, és miért világos a nappal. Mért váltja a telet a tavasz, azt pedig a nyár. Hogyan készítenek a növények levegőt a fényből. Hogy sárkányok nem léteztek soha, csak dinoszauruszok, de még jóval azelőtt, hogy az ember megjelent a Földön. És hogy Anya meséi nagyon szépek, de vajmi kevés közülük van a valósághoz, például ez a sétáló virág is...

- Ugye, tudod ezt?
- Persze, tudom.
- És nem kevered össze a meséket a valósággal, ugye?
- Persze, hogy nem – nyugtattam meg.

Bizonytalanul, de kissé megnyugodva nézett a szemembe.

Huszonnégy éves koromban orvos-biológusként diplomáztam az orvostudományi egyetemem. Kicsit később szerencsés módon bekerültem egy tudományos utazócsoportba, amelyik a világ minden táján végzett kutatásokat, s mellesleg karitatív orvosi segítséget is nyújtott természeti- és humánkatasztrófa sújtotta területeken. Valamennyi trópusi országban, ahol csak megfordultam az elkövetkező tizenöt évben, utánajártam Anya sétáló fájának. Sehol semmi. Ahogy a tankönyvekben, növénytani enciklopédiákban, határozókban sem leltem nyomára. Időközben született két gyermekem, Szabolcs és Viki. Ezután ritkábban jártam külföldre, de ha mégis, akkor a szüleimre bízta őket.

- A tündérek csillagporából születtek – mondta az ismerősöknek Anya.
- Nincs apjuk – mondta Apa.

Egyik hazatértemkor észrevettem, hogy Anya sápadt, a szeme karikás. S mintha fogyott is volna. Kérdésekre azt felelte, mostanság valahogy nehezebben bírja a törődést. Sóhajtván kézen fogta Vikit és Szabolcsot, és a virágszirmokat követve megnézték, merre járt aznap a virágfa. Alig tíz centit nőtt húsz év alatt.

– ...itt állt az ablaknál, biztosan figyelt benneteket és Nagyapát a játszótéren... aztán kiment a konyhába, ebédet főzött... nicsak, sütit is süttöt!

Apa fejcsóválva figyelte a menetet.

- Teljesen meghülyíti őket!

Anya soha nem hagyta, hogy én vizsgáljam meg, de miután nem javult az erőnléte, kitartó unszolásomra elment orvoshoz. A vizsgálatok során többszörös áttétes rákot diagnosztizáltak. Anya sugárzó arccal újságolta nekem és az unokáinak, hogy a tündérek kiválasztották, velük mehet az országukba, a Tejúton és a csillagokon túlra, ahova még a pékek sem tehetik be a lábukat. De ehhez sajnos el kell válnunk, és csak nagyon-nagyon sokára találkozhatunk újra, de ő majd figyel minket, s ha szükségünk lesz rá...

Apa a háta mögött állt, és potyogtak a könnyei.

A virágfa abba hagyta a sétafikálást. A temetés után Apa magába zuhant. Egész napokra bezárkózott a dolgozószobájába, de ott is csak feküdt a keskeny kis heverőjén, nem mozdult, nem evett, s alig ivott. Nem is beszélt, és ha én szóltam hozzá, szórakozottan hümmögött és bólogatott, láttam, valójában nem is hallja, amit mondok. Úgy kellett betuszkolni a fürdőszobába, hogy lefürdjön, megborotválkozzon. Még a gyerekeket sem mertem rábízni, inkább lemondtam egy munkát, minek kapcsán pedig a Bajkál-tavat jártuk volna körbe. Apa teljesen használhatatlannak bizonyult. Végül hozzánköltöttünk a gyerekekkel.

Néhány hét önkéntes konyha- és egyéb szolgálat után hirtelen ötlettől vezérelve közöltem Apával, hogy sem én, sem Viki, sem Szabolcs nem locsoljuk többé a párja nincs virágfát. Apa pislogott, majd néhány óra múlva előbújt a vackáról, és a teáskannából inni adott Anya örökké dédelgetett, árva kedvencének. S attól kezdve minden nap gondját viselte, később már a többi növénnel és virággal együtt. Kisvártatva szólt nekem, hogy menjek csak vissza dolgozni, ezután ő is kiveszi részét a házimunkából. Talpra állt valamelyest, újra dolgozni kezdett, bár csak olyan munkákat vállalt, amelyeket otthon, a saját tervezőasztalánál is elvégezhetett. Sokszor láttam, amint halkán, suttogva beszél a virágfához. Aggódtam érte.

Egy alkalommal betoppantunk a gyerekekkel a lakásba, s azt láttuk, hogy az ajtótól színpompás virágszirmok ösvénye vezet ide-oda. A konyhába, a szobákba, a fürdőszobákba, a spájzba, az ablakhoz... mindenhova.

– Újra sétálgat a fa! – suttogta Viki.

– Igen! – bólogatott Apa sugárzó arccal, s kézen fogta az unokáit –, gyertek, nézzük csak, merre járt, mit végzett!

– Apa! – szóltam rá halkán, s megvártam, míg rám néz. – Ne csináld ezt!

Értetlen arcot vágott.

– Nem csinállok semmit, kislányom! A fa tényleg sétál! Most mondd!

És bizonygatva bólogatott.

– Te nem vagy Anya! – mondtam neki kegyetlenül.

Sebesen bólogatott.

– Persze, persze! Tudom jól! Nehogy azt hidd, hogy megőrültem, s így akarom életben tartani... vagy ilyesmi! Nem, nem... a fa tényleg sétál! Ismersz. Tudod, hogy nem mondanám.

Azzal faképnél hagytak a kölykökkel.

S a fa újra minden nap lerótt a szokásos sétáját.

Nem tartottam jó ötletnek, hogy Apa ilyen módon dédelgeti Anya emlékét. Úgy gondoltam, így sokkal nehezebb lesz végleg elengednie, s élni tovább az életét. Hisz még ötvenéves sem volt akkor. Elhatároztam, hogy rajtakapom, amint a virágot sétáltatja, és szétszórja a szirmait.

A gyerekeket elvittem az óvodába, aztán egy kapualjba húzódva megvártam, míg Apa elindul a reggeli újságjáért. Akkor felszaladtam a lakásba, s bebújtam a nagyszekrénybe, mint kislány koromban. Onnan, az ajtó résén át lestem meg apámat. Magához ölelte a virágfa cserepét, s mintha csak Anya derekát fogná, Anya egyik dalát énekelve végiglejtett a szobán. Mozgása esetlen, darabos volt, a talpa alatt otrombán döndült a parketta. Mosolygott, és arcán könnyek csorogtak. Szégyelltem magam, amiért meglessem. Később kikerülőzött a konyha felé, s még sokáig hallottam énekét és cipőjének csikorgását, csusszanását. Nem volt erőm előjönni a szekrényből. Ott kuporogtam délutánig, mire eljött a megfelelő pillanat ahhoz, hogy észrevétlenül előmerészkedjek, s Apa ne tudja meg, mit tettem, mire készültem.

Nem sokkal később jó sorsom egy isten háta mögötti kis országba vezérelt, nem messze az Egyenlítőtől. Megrögzött szokásom szerint az ország erdeiben, amerre csak jártunk, ke-restem a kis virágfa társait. Sehol sem találtam. Egy kisváros piacán aztán váratlanul a szemem elé került. Egy csíkos takarón ácsorgott, zöldségek és gyümölcsök társaságában, mögötte egy jól megtermett, indián asszony ült törökülésben, széles karimájú, kerek kalapban.

Annyira elképedtem, hogy azonnal letérdeltem a virágfa mellé, és hangosan lelkendezve közletről is szemügyre vettem. Az indián asszony kedvesen mosolyogva, de gúnyosan figyelt, s én tudtam, jelentős engedményre a majdani alku során már semmi esélyem nincs. A fa alig, de azért különbözött a miénktől. Sosem láttam, de rögtön tudtam, hogy ez egy fiú.

– Ez egy fiú? – kérdeztem az indián asszonyt, mire arcán a gúnyt örömteli meglepetés váltotta fel.

– Ismeri?!

– Még sosem láttam fiút, de nekünk otthon van egy lány.

– Hol van az az otthon?

Megmondtam neki. Fogalma sem volt róla, hogy létezik ilyen ország. Végül igen borsos áron sikerült megvennem a fiúfát. De a nevét nem árulta el, azt mondta, tudja, de nem szabad sem kiejteni, sem leírni. Megkérdeztem tőle, ha nem szabad sem leírni, sem kimondani, akkor ő honnan tudja. Ez tapintatlanság volt a részemről, belátom. Az indián nő megszűnt velem barátságos lenni, s a maguk nyelvén, goromba hangsúllyal mondott valamit a szomszéd kofának, mire az beleköpött a porba.

Izgatottan állítottam haza a virágfával, s nagy lelkendezve azonnal Apa kezébe nyomtam.

– Na, mit szólsz?! – ragyogtam. – Egy fiú virágfa!

Apa gyengén, udvariasan elmosolyodott.

– Ez... nagyszerű – mondta –, anyád hogy fog örülni... izé... hogy örülne.

És a fiúvirágot a lányvirág mellé tette a hokedlire. A szirmaik összeértek. Apa gondterhelten, elégedetlenül nézte őket. Kiment a szobából, hozott egy másik hokedlit, át-tette rá a jövevényt.

– No! – mondtam én –, most már nem kell sétafikálnia egyiknek sem, megtalálták a párjukat.

Apa hökkenten bámult előbb engem, aztán az ifjú párt.

Néhány nap múlva megnéztem a két virágfát. Régi ismerősünk, a kis hölgy alatt sötét, nedves volt a humusz, lovagja azonban szürke, repedezett, száraz földben állt. Apa a fotelben ült, amikor ránéztem, gyorsan az arca elé emelte az újságját.

– Apa! – méltatlankodtam –, locsolod te rendszeren ezt a növényt?

– Persze – felelte zavartan –, éppen úgy, mint a másikat.

Lenyeltem, ami a nyelvem hegyén volt, s a fát meglocsoltam magam.

Apa következetesen csak a lány virágfát gondozta. Így hát a fiúfa rám maradt. Ápoltam, locsoltam is rendszeren, egy nap mégis sárgulni kezdtek a levelei, szirmai megfakultak, s elhullajtván őket, nem hozott új virágokat. Levelei hamarosan összepöndörödtek, s lepotyogtak mind. A kis fiúfa meghalt. Értetlenül álltam a dolog előtt. Fogtam a cserépet, kivittem a kukákhoz. Ahogy felemeltem, hogy kidobjam, furcsa szag ütötte meg az orromat. Megszagoltam a cserépben a földet. Petróleumszaga volt.

A lányvirág újra sétafikálni kezdett.